03/01/2020

π. Αυγουστίνος Κκαράς: “Οι σκέψεις του Μεγάλου Βασιλείου”

Εκκλησία της Κύπρου / Ι.Μ. Κωνσταντίας και Αμμοχώστου

Πρωτοχρονιά 2020 – Κήρυγμα στον Μητροπολιτικό Ναό Αγίου Γεωργίου Παραλιμνίου εκ μέρους του Αρχιμανδρίτου π. Αυγουστίνου Κκαρά, όπου, καθώς αναφέρει:

“Η πρώτη σκέψη του Μ. Βασιλείου για τον χρόνο έχει σχέση με τον Θεό. Ο Θεός είναι υπεράνω και εκτός του χρόνου, δηλαδή δεν έχει ούτε αρχή ούτε και τέλος. Χρονική αρχή όμως έχουν όλα τα δημιουργήματα του Θεού. Ο Θεός κάποτε όρισε την αρχή του υλικού κόσμου και κάποτε θα σημάνει και το τέλος του. Αυτό αφορά όλα τα υλικά δημιουργήματα του Θεού. Κάποια όμως από τα δημιουργήματά Του δεν έχουν χρονικό τέλος, όπως οι Άγγελοι και ο άνθρωπος, ως προς την ψυχή του. Δημιουργήθηκαν ασφαλώς από τον Θεό, έχουν αρχή, αλλά δεν εξαφανίζονται, δεν φθείρονται, δεν πεθαίνουν”.

Πανιερώτατοι,

Σεβαστοί Πατέρες,

Αγαπητοί Αδελφοί,

Μας αξιώνει και φέτος η ευσπλαχνία του Θεού μας, να εισέλθουμε σε ένα νέο έτος. Ένα έτος το οποίο όλοι προσδοκούμε να είναι καλύτερο από όλες τις απόψεις, κυρίως όμως ως προς την πνευματική μας πορεία.

Την πρώτη μέρα του χρόνου η Εκκλησία μας εορτάζει τη Δεσποτική εορτή της Περιτομής του Ιησού Χριστού. Σύμφωνα με το νόμο των Ιουδαίων, οκτώ μέρες από τη γέννηση ενός αγοριού, έπρεπε να υποστεί την τελετουργική πράξη της Περιτομής ως ένδειξη υποταγής στο θέλημα του Θεού. Ο Ιησούς Χριστός περιτέμνεται, υφίσταται αυτό το ταπεινωτικό και επώδυνο πάθημα, για να υπακούσει στο Νόμο και να δηλώσει έμπρακτα την υποταγή Του στο θέλημα του Θεού Πατέρα. Και αυτή του η υποταγή θα φτάσει μέχρι του σημείου του Σταυρού: «γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ» (Φιλιπ.2,8).

Η Περιτομή στη Νέα Διαθήκη αντικαθίσταται από το Βάπτισμα και το Χρίσμα. Με τα Μυστήρια αυτά οι πιστοί λαμβάνουμε την αχειροποίητη περιτομή, την οποία ανανεώνουμε πάντοτε με το μυστήριο της μετάνοιας. Με τον τρόπο αυτό δηλώνουμε την υποταγή μας στο θέλημα του Θεού, γινόμαστε δικοί του, ομολογούμε και αποδεχόμαστε την υιοθεσία του. Έτσι μας καθιστά και συγκληρονόμους της Βασιλείας Του.

Αλλά πέρα από την εορτή της Περιτομής, την πρώτη του έτους η Εκκλησία μας τιμά τη μνήμη του Μεγάλου Πατέρα και Διδασκάλου της Αγίου Βασιλείου, αρχιεπισκόπου Καισαρείας. Με τη φράση «τὰ τῶν ἀνθρώπων ἤθη κατεκόσμησας» από το απολυτίκιό του, εκφράζεται με απόλυτο τρόπο η πνευματική και κοινωνική προσφορά του Αγίου Βασιλείου. Με τη διδασκαλία, αλλά κυρίως με το παράδειγμά του στόλισε με αρετές τα ήθη και τη ζωή των ανθρώπων. Η χριστιανική του ανατροφή και η πνευματική του πορεία τον οδήγησαν στην αυστηρή ασκητική ζωή και στη Θέωση. Παράλληλα όμως με αυτά και παρά τον σύντομο χρόνο της ζωής του, αφού σε ηλικία 49 ετών αναχώρησε από τον κόσμο αυτό, άσκησε ένα πλούσιο και μοναδικό ποιμαντικό, θεολογικό, παιδαγωγικό και φιλανθρωπικό έργο. Για το λόγο αυτό η ιστορία απέδωσε δίκαια σε αυτόν τον τίτλο του Μεγάλου.

Με την ευκαιρία όμως της έναρξης του νέου έτους ας δανειστούμε λίγες από τις σκέψεις του Μεγάλου Βασιλείου για την έννοια του χρόνου από την ερμηνεία του στην Παλαιά Διαθήκη και ειδικότερα στην «Εξαήμερο», στο έργο δηλαδή της

Δημιουργίας του κόσμου από τον Θεό.

Οι σκέψεις του Μεγάλου Βασιλείου μας βοηθούν να καταλάβουμε τη σπουδαιότητα του χρόνου, αυτού του δώρου που μας χάρισε ο Θεός. Η κρίση του κόσμου περιορίζει τον χρόνο στα στενά πλαίσια της ζωής αυτής, στερώντας από τον άνθρωπο την προοπτική της αιωνιότητας. Οι θέσεις του αγίου όμως και γενικά της Εκκλησίας μας τοποθετούν τον χρόνο μέσα στην αιωνιότητα.

Η πρώτη σκέψη του Μ. Βασιλείου για τον χρόνο έχει σχέση με τον Θεό. Ο Θεός είναι υπεράνω και εκτός του χρόνου, δηλαδή δεν έχει ούτε αρχή ούτε και τέλος. Χρονική αρχή όμως έχουν όλα τα δημιουργήματα του Θεού. Ο Θεός κάποτε όρισε την αρχή του υλικού κόσμου και κάποτε θα σημάνει και το τέλος του. Αυτό αφορά όλα τα υλικά δημιουργήματα του Θεού. Κάποια όμως από τα δημιουργήματά Του δεν έχουν χρονικό τέλος, όπως οι Άγγελοι και ο άνθρωπος, ως προς την ψυχή του. Δημιουργήθηκαν ασφαλώς από τον Θεό, έχουν αρχή, αλλά δεν εξαφανίζονται, δεν φθείρονται, δεν πεθαίνουν.

Η δεύτερη σκέψη του αγίου έχει να κάνει με την ύλη και την παρούσα ζωή. Ο χρόνος παρομοιάζεται με μια σφαίρα που κυλά και δεν μπορεί να σταματήσει. Πορεύεται και προχωρεί ακατάπαυστα, διατρανώνοντας σε όλους μας, ότι όσα σχετίζονται με τον χρόνο είναι ρευστά, δεν είναι σταθερά. Η κάθε στιγμή της ζωής μας διαδέχεται την άλλη και μετατρέπεται αμέσως το παρόν σε παρελθόν. Εδώ ακριβώς είναι και το χρέος όλων μας για τη σωστή αξιοποίηση του χρόνου της ζωής μας, ώστε να μην παρέλθει άκαρπος. Αυτή η διάσταση του χρόνου μας δίνει τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουμε με επιτυχία τους πειρασμούς, τις θλίψεις και τα προβλήματα της ζωής μας. Ο χρόνος για τον πιστό άνθρωπο είναι ευκαιρία και καιρός μετάνοιας. Έτσι κάθε στιγμή αξιοποιείται για την προσωπική μας βελτίωση, που σημαίνει και την απαρχή για τη βελτίωση και τον αγιασμό όλου του κόσμου.

Η τρίτη διάσταση του χρόνου κατά τον Μ. Βασίλειο σχετίζεται με την αιωνιότητα. Ο χρόνος της ζωής αυτής είναι μια σταγόνα στον ωκεανό της αιωνιότητας. Οι άνθρωποι είμαστε περαστικοί από τη ζωή αυτή. Δεν είμαστε όμως πλασμένοι για τη λίγη αυτή ζωή, αλλά για την αιωνιότητα. Ο χρόνος σε αυτή τη ζωή μας παρέχει τη δυνατότητα της μετάνοιας και των καλών έργων, ώστε να μεταφυτευτούμε από το φυτώριο της γης στον κήπο του παραδείσου. Λέγει ο Μ. Βασίλειος χαρακτηριστικά: «Επειγόμεθα, ίνα έγκαρποι και πλήρεις έργων αγαθών φυτευθέντες εν τω οίκω Κυρίου, εν ταις αυλαίς του Θεού ημών εξανθήσωμεν». Δηλαδή μέσα στο χρόνο της ζωής αυτής πορευόμαστε με αγώνες πνευματικούς και έργα καλά, ώστε να ανθίσουμε μέσα στις αυλές της Βασιλείας του Θεού.

Με αυτές τις σκέψεις του Μεγάλου Πατέρα της Εκκλησίας μας αγίου Βασιλείου, αρχίζουμε και αυτό το νέο έτος, ελπίζοντας και αναμένοντας τα πλούσια ελέη του Θεού. Ταυτόχρονα απευθύνουμε, όλος ο κλήρος και λαός της επαρχίας αυτής, θερμές δεήσεις και εγκάρδιες ευχές για τον εορτάζοντα σήμερα Σεπτό Ποιμενάρχη μας, Μητροπολίτη Κωνσταντίας και Αμμοχώστου κ. Βασίλειο. Ο Θεός να τον διατηρεί υγιή, ακμαίο και ρωμαλέο στο φρόνημα και να τον κοσμεί με τις αρετές του Μ. Βασιλείου. Να συνεχίσει για χρόνια πολλά την ευδόκιμη διακονία του μέσα στην Εκκλησία μας, ώστε όλοι εμείς να απολαμβάνουμε τα έργα της σοφίας και της αγάπης του!

Χρόνια πολλά!

Καλή και ευλογημένη χρονιά!